

**HUMANITIES AND NATURAL SCIENCES UNIVERSITY
IN SANDOMIERZ**

Scientific and pedagogic internship

**HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS
AS A MEDIUM FOR THE FORMATION OF A NEW
GENERATION OF PEDAGOGICAL WORKERS**

June 11–15, 2018

Sandomierz – 2018

Scientific and pedagogic internship «Higher education institutions as a medium for the formation of a new generation of pedagogical workers» : Internship proceedings, June 11–15, 2018. Sandomierz. 120 pages.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

CONTENTS

Інтеграція фундаментальної та професійної складових підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів на прикладі вивчення явища голографії Аврамчук О. Є.	6
Система фахової підготовки філолога: сучасні підходи до викладання дитячої літератури у закладі вищої освіти Атрошенко Г. І.	10
Сучасні підходи до управління якістю професійної підготовки майбутніх учителів Ашихміна Н. В.	14
Основні можливості використання хмаро орієнтованої системи підтримки навчання у професійній підготовці майбутніх учителів інформатики Вакалюк Т. А.	18
Критерії успішності науково-педагогічної діяльності майбутніх педагогів Грозан С. В.	23
Пріоритетні напрямки розвитку дітей з відхиленнями інтелекту на уроках географії Завітренко Д. Ж., Березенко Н. О., Барбулат М. Р.	29
Формування гендерної культури особистості в сучасному освітньому просторі Калько І. В.	33
Духовний репертуар як засіб виховання професійних якостей майбутніх вчителів музичного мистецтва в класі хорового диригування Колоскова Ж. В.	37
Впровадження інтенсивних технологій у підготовці фахівців готельно-ресторанної справи Конох О. Є.	40
Особистісно орієнтована підготовка майбутніх педагогічних працівників Литвин А. В.	44
Про стан математичної підготовки абітурієнтів – майбутніх учителів математики Лиходєєва Г. В.	49
Можливості використання хмарних сервісів у закладах вищої освіти Медведєва М. О.	53

Ефективні методи формування досвіду музично-просвітницької діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва Мельник О. П.	57
Інформаційні технології в професійній підготовці вчителя Мінько Н. П.	61
Методи контекстного навчання студентів педагогічних вузів на факультетах культури і мистецтв, у інструментальному класі Негребецька О. М.	65
Смислова сутність індивідуальної освітньої траєкторії в процесі дидактичної підготовки майбутніх вчителів початкової школи Пермінова Л. А.	71
Особливості підготовки студентів закладів вищої освіти до інклюзивного фізичного виховання Пиптюк П. Ф.	76
Підготовка викладачів до педагогічної діяльності у технічних закладах вищої освіти Плачинда Т. С.	79
Інноваційний підхід до методики формування педагогічних навичок у майбутніх спеціалістів з фізичної культури в процесі реформування освіти України Полулященко Ю. М., Полулященко Т. Л.	83
Особливості підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до опанування системою збереження здоров'я на основі системи здорового способу життя в традиції українського козацтва Пригула О. Л.	89
Підготовка майбутніх педагогічних працівників дошкільної освіти Рацул О. А.	93
Особистісний і професійний розвиток викладачів закладів вищої освіти у процесі підвищення кваліфікації Руденко Л. А.	96
Використання прогресивних інформаційних технологій при вивченні курсу оперативної хірургії та топографічної анатомії Селіванова О. В., Левон М. М., Зіневич Я. В., Бондар Л. В.	101
Загальний аналіз закладів вищої освіти України Сидорук А. В.	104
Western European humane pedagogy in system of culturological peculiarities Sizov V. V.	107

Культуротворчий потенціал вищої педагогічної освіти у XXI ст.: пошук пріоритетів Сущенко Л. О.	111
Професійно значущі особистісні якості викладача вищого військового навчального закладу та його компетенції Таршин В. А., Очкуренко О. В.	115

Література:

1. Арнаутова Е. П. Педагог и семья. – М.: «Академия», 2002. – 264 с.
2. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України; наук. ред. та упоряд. О. Л. Кононко. – К.: Світоч, 2008. – 430 с.
3. Козлова С. А. Дошкольная педагогика: Ученик для студ. сред. проф. учебных заведений / С. А. Козлова, Т. А. Куликова. – 6-е изд., испр. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – 416 с.
4. Рацул А. Б. Особливості застосування методів стимулювання позитивної поведінки в умовах родини / А. Б. Рацул // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та молоді. Збірник наукових праць / Ін-т проблем виховання АПН України. – Кіровоград: ТОВ «Імекс-ЛТД», 2010. – Вип. 14, кн. I. – С. 439–449.

ОСОБИСТІСНИЙ І ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Руденко Л. А.

*доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник,
професор кафедри практичної психології та педагогіки
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
м. Львів, Україна*

Стратегічним напрямом розвитку системи освіти в сучасному суспільстві має стати навчання впродовж життя, підготовка компетентних людей, які були б здатні застосовувати свої знання в умовах, що змінюються, й основна компетенція яких полягала б в умінні включитися у постійне самонавчання [3]. Педагог закладу вищої освіти (ЗВО) має відрізнятися сформованим методологічним мисленням, високою загальною та професійною культурою, володіти комплексом спеціальних та психолого-педагогічних знань, умінь і навичок, здібностями створювати атмосферу взаєморозуміння і підтримки, сприяти духовному збагаченню особистості студентів. Це потребує якісного ресурсного зростання й оновлення професійно-педагогічного потенціалу викладачів, зокрема, шляхом їхнього творчого розвитку,

вдосконалення методичної культури, підвищення рівня педагогічної майстерності.

У науково-педагогічній літературі педагогічна майстерність трактується як ідеал педагогічної діяльності, еталон ефективності педагогічної праці, домінуючий складник педагогічної дії. С. Гончаренко використовував це поняття для характеристики високого рівня педагогічної діяльності. Він підкреслював, що педагогічна майстерність ґрунтується на високому фаховому рівні педагога, його загальній культурі та педагогічному досвіді, вказуючи, що необхідними умовами педагогічної майстерності є гуманістична позиція педагога й професійно значимі особистісні риси і якості [2, с. 251]. Отже, як сукупність особистісних якостей, педагогічна майстерність відображає психолого-педагогічну підготовку викладача, його здатність оптимально вирішувати педагогічні завдання, постійно самовдосконалюватися тощо.

Розвиток педагогічної майстерності викладачів ЗВО можна забезпечити у процесі підвищення кваліфікації. Функція післядипломної педагогічної освіти, зокрема підвищення кваліфікації, полягає в забезпеченні закладів освіти усіх півнів педагогічними кадрами, здатними ефективно виконувати професійну діяльність в умовах трансформації освітньої галузі. Її реалізація пов'язана з науковими розробками щодо створення інноваційного науково-освітнього простору в системі підвищення кваліфікації. Якісне оновлення підготовки педагогічних кадрів потребує поєднання фундаментальних професійних знань із творчим мисленням і дослідницьким підходом до розвитку конкретних освітніх проблем, упровадження інноваційних методик, спрямованих на розвиток їхньої педагогічної майстерності. Відповідно до цього, пріоритетом післядипломної педагогічної освіти є розвиток педагогічної майстерності викладачів, вироблення прагнення постійно займатися професійним та особистісним самовдосконаленням.

Для педагогів закладів вищої освіти (ЗВО) важливими є не лише глибокі знання предмета, а передусім професійно значущі особистісні якості, які суттєво впливають на результат професійно-педагогічної діяльності та формують її індивідуальний стиль. Серед них відзначимо гуманістичну спрямованість, морально-етичні якості, розвинуту потребнісно-мотиваційну сферу, здатність до саморегуляції діяльності та поведінки, прагнення до постійного самовдосконалення. У сукупності з професійно-педагогічними (загальнопедагогічні цінності, ставлення до

праці як необхідного способу самореалізації, готовність до активної взаємодії зі студентами з метою цілеспрямованого педагогічного впливу та до творчої педагогічної діяльності, професійно-педагогічна компетентність, високий рівень професійного сприйняття, педагогічного мислення і педагогічної техніки) особистісні якості складають педагогічну майстерність викладача ЗВО [4, с. 151]. Вона забезпечує високий рівень педагогічної діяльності у ЗВО, поєднує професійну культуру і фахову компетентність, індивідуальний стиль викладацької діяльності та особистісну зрілість педагога. Зазначимо також, що вдосконалення педагогічної майстерності відбувається у тісному взаємозв'язку з формуванням особистості викладача ЗВО під час неперервного саморозвитку.

Г. Балл, указуючи на роль особистісної складової у професійній діяльності, зазначає, що важливим є становлення ціннісно-мотиваційного стрижня особистості як детермінанти її професійної спрямованості. Значення професійних знань, умінь і навичок при цьому не ставиться дослідником під сумнів, але, по-перше, наголошується на їх ролі як засобів, інструментів реалізації такої спрямованості; по-друге, в цій інструментальній ролі знання, вміння і навички доповнюються стратегіями творчої діяльності, а також взаємозумовленість розвитку особистісних властивостей і здібностей та професійних якостей забезпечує успішність оволодіння професійними знаннями, вміннями та навичками [1, с. 18]. Зважаючи на це, особистісно-професійні якості можна розглядати в контексті інтеграції особистісного і професійного розвитку викладача ЗВО, що сприяє його професійній підготовленості, самовизначенню, готовності до самостійної діяльності та визначають продуктивність педагогічної дії.

У науково-педагогічній літературі професійний та особистісний розвиток педагога розглядають як: тривалий процес, пов'язаний із розвитком індивідуально-психологічних особливостей фахівця, який відбувається відповідно до оптимальних заходів якісного виконання професійної діяльності (Е. Зеєр); зростання, становлення професійно значущих особистісних якостей і здібностей, професійних знань і вмінь, активне якісне перетворення особистістю свого внутрішнього світу, яке призводить до принципово нового його устрою та способу життєдіяльності – творчої самореалізації в професії (В. Слободчиков). Педагогічна творчість стосується усіх сторін діяльності викладача, а

досягнення творчого результату забезпечується систематичними цілеспрямованими спостереженнями, застосуванням педагогічного експерименту, критичним використанням передового педагогічного досвіду. Готовність до творчої педагогічної діяльності виявляється передусім у прагненні постійно вдосконалювати свою педагогічну майстерність, відкидати застарілі та знаходити новітні й більш досконалі методи і прийоми роботи, творчо застосовувати передовий досвід, аналізувати свою роботу.

Професійно-особистісний розвиток педагогічних працівників ЗВО під час підвищення кваліфікації відбувається на основі взаємозв'язку таких компонентів: самосвідомість – самооцінка – самоорганізація – самоуправління. Особливість цього процесу відображається в його взаємозумовленості: з одного боку, риси особистості педагога суттєво впливають на хід і результати професійної діяльності, з іншого, – формування особистості відбувається саме під впливом професійної діяльності. У процесі особистісно-професійного розвитку педагога відбувається розкриття його внутрішнього потенціалу, формування самооцінки, ставлення до себе як до суб'єкта педагогічної діяльності, самоствердження, що дає підстави вважати його неперервним процесом самопроєктування особистості.

В останні десятиліття актуалізується андрагогічний підхід до підготовки педагогів ЗВО, що свідчить про підвищення в суспільстві як потреби, так і можливості безперервного підвищення їхньої кваліфікації. Найважливішими чинниками цього процесу є прагнення до самореалізації, високі особистісні та професійні стандарти, належний рівень професійного сприйняття і мислення, престиж професіоналізму, усі суб'єктивні риси, які сприяють його зростанню.

Розглядаючи систему підвищення кваліфікації у контексті професійного самовдосконалення викладачів ЗВО як елементу їхньої педагогічної майстерності вважаємо, що ефективний розвиток мотивації професійного самовдосконалення відбувається завдяки конкретизації, об'єктивізації системи професійних вимог до слухачів, критеріїв оцінки їхньої професійної діяльності. Саме система підвищення кваліфікації має вчити педагогів майстерності роботи над собою, розвивати мотивацію професійного самовдосконалення шляхом розроблення та впровадження цільових програм професійної підготовки та перепідготовки викладачів, проведення спеціальних науково-методичних

семінарів, тренінгів професійного зростання, викладацьких майстерень, розроблення портфоліо викладача тощо.

Актуалізація потреб викладачів ЗВО щодо постійного самовдосконалення у професійно-педагогічній діяльності передбачає: стимулювання потреби постійного самовдосконалення у професійній діяльності через зацікавленість до вдосконалення професійних якостей як відображення потреби особистості; розвиток стійкого інтересу до професійно-педагогічної діяльності через постійну підтримку мотивації саморозвитку, інтересу до використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому просторі ЗВО; формування цілеспрямованості у виробленні індивідуального стилю педагогічної діяльності; вдосконалення професійно значущих якостей особистості педагогічних працівників.

Література:

1. Балл Г. О. Методологічні засади гуманізації (особистісної орієнтації) професійної діяльності та підготовки до неї. Психологія праці та професійної підготовки особистості: навч. посібн. Хмельницький: ТУП, 2001. С. 5–25.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. К.: Либідь, 1997. 376 с.
3. Ноулз М. Ш. Современная практика образования взрослых. Андрагогика против педагогики. М.: Изд. отдел НМЦ СПО, 1998. 324 с.
4. Руденко Л. А., Оверко Н. Я. Розвиток педагогічної майстерності викладачів спеціальних дисциплін у процесі підвищення кваліфікації. Естетика і етика педагогічної дії: зб. наук. праць. 2016. Вип. 14. С. 150–164.

ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРЕСИВНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ

Селіванова О. В.

*кандидат медичних наук, доцент кафедри
оперативної хірургії і топографічної анатомії
Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця*

Левон М. М.

*кандидат медичних наук, доцент кафедри
оперативної хірургії і топографічної анатомії
Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця*

Зіневич Я. В.

*кандидат медичних наук, доцент кафедри
оперативної хірургії і топографічної анатомії
Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця*

Бондар Л. В.

*кандидат медичних наук, доцент кафедри
оперативної хірургії і топографічної анатомії
Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця
м. Київ, Україна*

Модернізація системи вищої медичної освіти є однією з закономірностей сучасного наукового прогресу [4, 80–87; 5, 175–176].

Якісна медична практика повинна відповідати наступним вимогам: наявністю підготовлених фахівців, оптимальне використання ресурсів, мінімізація ризику для хворих під час застосування медичних технологій та задоволення пацієнтів при контакті з медичним персоналом [1, 292–294; 3, 383–384].

Це завдання може бути вирішено шляхом впровадження в навчальний процес нових педагогічних концепцій і прийомів, розробки і